

Nr 979

Av herr **Svanström** och herr **Olsson, Johan**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 48, med förslag om inrättandet av en pressens lånefond m. m.*

(Lika lydande med motion nr 1123 i Andra kammaren)

I proposition nr 48 föreslås att en pressens lånefond skall inrättas och att en samdistributionsrabatt för att främja samdistributionen av dagstidningar skall införas. Propositionen bygger på det förslag som framlades av 1967 års pressutredning.

Kraftfulla åtgärder från statens sida för att bibehålla tidningar i olika delar av landet och för att säkerställa en allsidig opinionsbildning har länge framstått som nödvändiga. Det är emellertid tveksamt om den föreslagna samdistributionsrabatten kommer att få den avsedda effekten. Den kan komma att ytterligare skärpa konkurrensen mellan olika tidningar och gynna tidningspressen i de största städerna och därigenom motverka det syfte den var avsedd att främja. Det föreligger stor risk för att de förslag som finns i propositionen inte kommer att medföra någon mer påtaglig förbättring för ett stort antal landsortstidningar.

Den föreslagna lånefonden kan ha betydande fördelar under förutsättning att tidningsföretagen har möjlighet att betala räntor och amorteringar. Den viktigaste åtgärden är emellertid inte att skapa nya lånemöjligheter. Det väsentligaste är att pressen garanteras bättre existensbetingelser på längre sikt. Detta kan man åstadkomma genom att staten på något sätt förser tidningsföretagen med en kontinuerlig inkomstkälla.

Enligt vår mening bör tidningarnas ekonomiska problem också angripas genom att man inför ett statligt annonsstöd. Stödet bör konstrueras så, att ett grundbelopp på 300 000 kr. utbetalas varje år till alla tidningsföretag som utger en sexdagars-tidning med minst 8 000 ex. Femdagars-tidningar skulle erhålla fem sjättedelar, fyradagars-tidningar fyra sjättedelar, tredagars-tidningar tre sjättedelar o. s. v. av 300 000 kr. För tidningar med mindre än 8 000 ex. bör ersättningen reduceras så att exempelvis en tidning med 5 000 ex. får 5/8 av grundbeloppet. Varje statligt verk — SJ, postverket, riksgäldskontoret m. fl. — kunde sedan på sina annonsbeställningar ange t. ex. "Statlig annonsering". Tidningsföretaget skulle då avräkna beloppen från grundbeloppet på 300 000 kr. Med jämna mellanrum skulle tidningsföretaget till någon central statlig myndighet — exempelvis statskontoret — meddela hur mycket av grundbeloppet som utnyttjats. Den del av grundbeloppet som inte utnyttjats vid kalenderårets slut skulle tillfalla tidningsföretaget utan annonsering. Antalet bidragsberättigade tidningar uppgår till ca 100. Kostnaderna för det av oss föreslagna grund-

beloppet kommer således att uppgå till ca 30 milj. kr. Hela beloppet kommer emellertid inte att utgöra en ökning av statsutgifterna, eftersom staten redan nu har stora annonskostnader.

Riktlinjerna för den statliga informationens utformning är för närvarande föremål för utredning. Enligt direktiven till utredningen behöver denna inte beröra tidningarnas ekonomiska förhållanden. Enligt vår mening har statens informationspolitik en mycket stor betydelse för pressens ekonomiska situation. Genom att staten på detta sätt blir en stor annonskund kan den medverka till att bryta den nuvarande koncentrationstendensen inom pressen. Vårt förslag om ett grundbelopp för statlig annonsering behöver inte begränsa informationsutredningens kommande förslag. Om staten finner det motiverat att i vissa tidningar med stor spridning annonsera för mer än 300 000 kr. per år bör detta givetvis vara möjligt. Det av oss föreslagna grundbeloppet skall vara till för att ge alla tidningar en rättvis grundtrygghet. Grundbeloppet kommer att bli lika för alla tidningar och därigenom kommer det att bli mer rättvist än den samdistributionsrabatt som föreslås i propositionen.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 48 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning och förslag till införande av ett grundbelopp för statlig annonsering i enlighet med de riktlinjer som anges i motionen.

Stockholm den 10 april 1969

Ivan Svanström (cp)

Joh. A. Olsson (cp)
